

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Att. Susanne Beck Petersen
(sum@sum.dk; sbpe@sum.dk)

1. november 2013

Høringssvar vedr. Lov om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (Ligestilling mellem psykiatriske og somatiske patienter mm.)

LAP takker for høringen og fremsender her vores høringssvar.

Vi er i LAP positive over for forslagene om at ligestille psykiatriske patienter med somatiske patienter. Især anser vi det for et stort fremskridt, at sundhedslovens § 86, stk. 3, der indtil nu har begrænset psykiatriske patienters frie sygehusvalg, ophæves. Vi er imidlertid skeptiske over for lov-bemærkningernes formuleringer om, at sygehusvalget over for patienter, der er frihedsberøvet efter psykiatriloven, vil "gælde således, at der er ret til at vælge en afdeling på samme sikkerhedsniveau som den, patienten er indlagt på, herunder f.eks. en lukket afdeling." For mange tvangsindlagte/-tilbageholdte patienter vil det være af overordentlig stor betydning, at det frie sygehusvalg kommer til at fungere i praksis. Mange psykiatriske afdelinger etableres eller omlægges imidlertid, så der ikke er tale om egentligt lukkede afdelinger, men om såkaldt integrerede afsnit, hvor større eller mindre dele kan skærmes og aflåses efter behov. Vi frygter, at en formulering, som den foreslåede kan komme til at betyde, at en del frihedsberøvede patienter vil blive afvist, når og hvis de ønsker at flytte fra en såkaldt lukket afdeling til et integreret afsnit med mulighed for skærmming. Vi mener derfor, at retten til frit sygehusvalg bør gælde i forhold til alle afdelinger, der kan modtage patienter underlagt tvangsindlæggelse eller tvangstilbageholdelse.

I lovforslaget lægges der op til at bevare status quo i forhold til retspsykiatriske patienter, således at sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren og velfærdsministeren kan fastsætte regler om, at disse ikke har ret til selv at vælge sygehus.

På baggrund af en række henvendelser fra både patienter og pårørende er det vores oplevelse, at en manglende reel ret til frit sygehusvalg er et stigende problem for mange anbringelses- og behandlingsdømte, fx hvis der er et ønske om at flytte til en afdeling i geografisk nærhed af nærmeste pårørende eller flytte til en anden retspsykiatrisk afdeling med en anderledes og mere menneskelig behandlingsmæssig tilgang.

Selv om retten til at vælge ifølge gældende Bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling mv. § 15. stk. 2 (BEK nr. 1439 af 23/12/2012) kun kan "begrænses af sikkerhedsmæssige hensyn eller af hensyn til retshåndhævelsen", er det vores oplevelse, at denne ret konsekvent negligeres, uden at der sædvanligvis sker nogen form for begrundelse i ovennævnte hensyn. Ifølge bekendtgørelsen er det den "myndighed, der meddeler tilladelse til udgang mv., [der] træffer afgørelse herom." Det viser sig imidlertid, at der i praksis hersker usikkerhed om, hvilken myndighed det er, der i det konkrete tilfælde kan træffe afgørelse om ja eller nej til at vælge. Vi har eksempler på, at den behandlingsansvarlige overlæge henviser til statsadvokaten og at statsadvokaten henviser til overlægen, når en person og dennes pårørende fremsætter ønske om overflytning til anden afdeling såvel inden for

som uden for bopælsregionen. I forhold til personer med en anbringelsesdom afstikker gældende Bekendtgørelse om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret (BEK nr. 200 af 24/03/2004 og ændring heraf: BEK nr. 1184 af 06/12/2012), hvem der tager beslutning om hvilke former for udgang, men da der er tale om et delt ansvar mellem overlægen og statsadvokaten i forhold til forskellige grader af udgang, forekommer det os, når man sammenholder de to bekendtgørelser, stadigvæk uklart, hvem der har beslutningskompetencen vedrørende valg af andet sygehus.

Når det drejer sig om personer dømt til behandling eller ambulante behandling med mulighed for anbringelse, forekommer det os også uklart, hvem der evt. kan træffe beslutning om udskiftning af én behandlingsansvarlig overlæge med en anden overlæge inden for samme region, hvilket jo vil være en betingelse for at kunne udøve retten til frit sygehusvalg inden for samme region. Kommer det til valg af sygehus i en anden region end bopælsregionen, oplever vi, at der også her er endnu mere uklarhed om, hvem der kan træffe beslutning herom.

Ideelt set mener vi, at retspsykiatriske patienter bør have ret til frit sygehusvalg på lige fod med andre patienter, med den begrænsning den konkrete behandlingsdom stiller med hensyn til afdelingens sikkerhedsniveau. Ønsker lovgiverne ikke at indføre en sådan rettighed, bør der som minimum i de respektive bekendtgørelser ske en nærmere præcisering af, hvornår og med hvilke begrundelser valgfriheden kan begrænses og af hvilke myndigheder, der i det konkrete tilfælde kan træffes afgørelse om at nægte den enkelte at benytte sig af det frie sygehusvalg.

Med venlig hilsen

På vegne af LAP, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Karl Bach Jensen, udviklingskonsulent